

Assen, 4 januari 2022
Ons kenmerk 202102093-00978706

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder : Woningbouwvereniging Woonservice
Activiteit : Sloop van 4 oude woningen aan de Molenwijk te Aalden gevolgd door vervangende nieuwbouw.
Locatie : Molenwijk 1 t.m 4 in Aalden

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 1 maart 2023.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Woningbouwvereniging Woonservice voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en artikel 3.5, lid 2 en 4 van de Wnb waar het gaat om het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van huismussen en gewone dwergvleermuizen en voor het verstoren van gewone dwergvleermuizen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag en het bijbehorende activiteitenplan "Activiteitenplan Soortenbescherming sloop Molenwijk Aalden" (Buro Bakker juni 2021) worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de Provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichhouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de Provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het "Activiteitenplan Soortenbescherming sloop Molenwijk Aalden" (Buro Bakker) zoals bijgevoegd bij de aanvraag en zover in deze ontheffing niet anders is aangegeven. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecooloog en in overleg met het bevoegd gezag/ toezichthouder en dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.
- 2.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de te slopen gebouwen aanwezig zijn.

Huismus

- 2.3 De sloopwerkzaamheden van de gebouwen dienen buiten de kwetsbare periode (maart t/m augustus en periode van vorst) van de huismus plaats te vinden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van deze werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.4 3 maanden voorafgaand aan de sloop dienen twee tijdelijke kasten geplaatst te zijn. Deze moeten worden geplaatst zo dicht mogelijk bij de te vervangen locaties, maar op maximaal 200 meter afstand ervan. De onderlinge afstand moet tenminste 1,5 meter zijn, de ophanghoogte moet tenminste 3 meter zijn. Deze nestkasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van deze tijdelijke verblijfplaatsen mag na deze periode alleen geschieden buiten het broedseizoen dan wel binnen het broedseizoen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat ze niet in gebruik zijn.
- 2.5 In de nieuw te bouwen woningen worden over de gehele lengte aan noord- en oostzijde de vogelschroot aangebracht boven de eerste twee rijen dakpannen zodat mussen onder de eerste twee rijen dakpannen kunnen komen conform paragraaf 6.3.1. van het activiteitenplan.

Gewone dwergvleermuis

- 2.6 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
- 2.7 Zes maanden voorafgaand aan de sloop dient voor de aangetroffen paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis 4 tijdelijke kasten geplaatst te zijn. De kasten moeten op tenminste 3 meter hoogte worden geplaatst, binnen een straal van maximaal 200 meter van het plangebied. Deze verblijven dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de dwergvleermuizen. Verwijdering van deze tijdelijke verblijfplaatsen mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periodes van de gewone en ruige dwergvleermuis dan wel hierbinnen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat ze niet in gebruik zijn.
- 2.8 In de nieuw te bouwen woningen dienen per kopgevel 2 inbouwstenen voor vleermuizen ingebouwd te worden, 8 inbouwstenen totaal. Deze stenen dienen op minstens 3 meter hoogte en op minimaal 1,5 meter afstand van elkaar geplaatst te worden.

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend dient ten minste aanwezig te zijn op de volgende momenten:
- a) bij het controleren op de aanwezigheid van huismussen en dwergvleermuizen voorafgaand aan sloop,
 - b) bij de oplevering van de compenserende voorzieningen voor huismus en gewone dwergvleermuis.
- 3.2 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

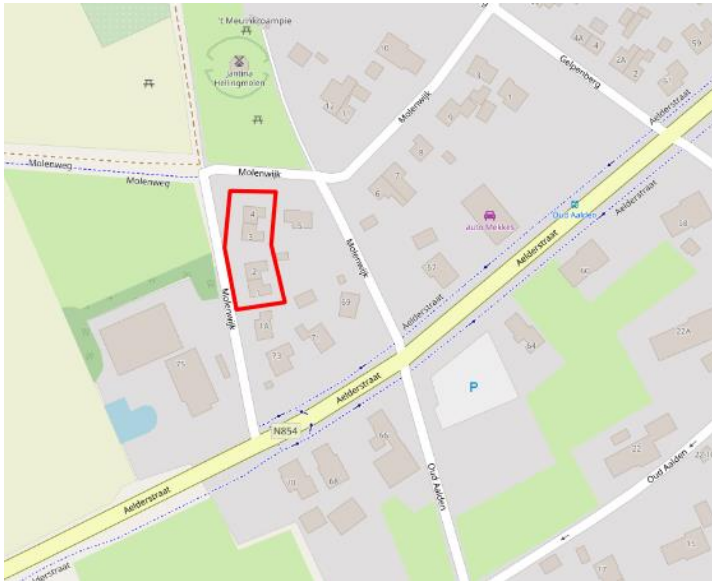
Afschrift aan:

- Buro Bakker / AT-KB (digitaal)
- het College van Burgemeester en Wethouders van Coevorden (digitaal)

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 6 juli 2021 heeft Woningbouwvereniging Woonservice (hierna: ontheffinghouder) een aanvraag gedaan voor een ontheffing van de Wnb. Het project betreft de sloop van 4 woonhuizen, aan de Molenwijk 1-4 in Aalden en deze te vervangen door nieuwe woonhuizen (zie figuur 1). De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wnb voor de volgende soorten: huismus en gewone dwergvleermuis.

Figuur 1: Globale ligging van het plangebied.

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

- Op grond van artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlies betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest moeten worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1, lid 2 van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.2 Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Zodoende is de soort beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid te verstoren,
- Op grond van artikel 3.5, lid 4, van de Wnb is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 3.5, lid 4 van de Wnb.

2.3 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10, lid 3, van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Daarnaast blijkt uit de relevante wet- en regelgeving dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3, lid 4 en artikel 3.8 lid 5 van de Wnb.

3. Overwegingen

De ontheffinghouder is voornemens de bestaande gebouwen op de locatie te slopen en te vervangen door nieuwbouw. De gebouwen zijn verouderd en de technische staat maakt renovatie in plaats van sloop en vervangende nieuwe bouw vrijwel onmogelijk.

Uitgevoerd onderzoek

In de zomer van 2020 is naar aanleiding van de quickscan een onderzoek gedaan gericht op huismus, zwaluwen en vleermuizen. De onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de richtlijnen gegeven door de kennisdocumenten (BIJ12) en het vleermuisprotocol (NGB, 2017). Er is nest van een huismussen en 1 paar-, 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

3.1 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan wordt ingegaan op de alternatieven met betrekking tot de sloop op deze locatie.

Nul-alternatief

Het nul-alternatief is het niet slopen van de huidige woningen en geen nieuwbouw te realiseren. Dat levert een onwenselijke situatie op, met uiteindelijk grotere problemen tot gevolg, die de kwaliteit en leefbaarheid van de woningen zal aantasten.

Het gaat om een locatie die in het kader van de energietransitie naar een lager energielabel gebracht moet worden om de doelstemmingen van een gemiddeld energielabel B te kunnen halen. Een veel gunstiger energielabel is vrijwel niet te realiseren zonder sloop.

Alternatieve oplossingen

Het enige alternatief is om de woningen grootschalig te renoveren. Bij grootschalige renovatie zullen ook de aangetroffen verblijfplaatsen verloren gaan. Daarnaast lukt het met renoveren niet om de woningen helemaal te laten voldoen aan de eisen van deze tijd

Alternatieve uitvoering van plan

Er is geen reëel alternatief voor de uitvoering van de sloopwerkzaamheden. Er wordt op de volgende manieren rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten:

- Er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding
- Er wordt voor de soorten een ecologische plus gerealiseerd.
- Er zijn tijdig alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd voor de soorten.
- De sloopwerkzaamheden vinden buiten de kwetsbare periode plaats van huismus en gewone dwergvleermuis.

3.2 Belangenafweging

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid, genoemd in artikel 3.3, lid 4 sub b van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 3.8, lid 5 sub b van de Wnb. Voor beide soorten wordt het belang ter bescherming van flora en fauna aangedragen aangezien voor beide soorten en ecologische plus wordt gerealiseerd.

De geplande ontwikkelingen in het plangebied kunnen worden geclassificeerd onder het belang van “de volksgezondheid of de openbare veiligheid”. Vanwege de verouderde staat van de asbesthoudende gebouwen is in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid om deze verouderde gebouwen te verwijderen en te vervangen door gebouwen die voldoen aan de huidige veiligheids- en gezondheidseisen.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 Staat van instandhouding

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig op de aspecten populatie en verspreiding. Het leefgebied en het toekomstperspectief voor deze soort is wel als gunstig beoordeeld (<https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>, geraadpleegd oktober 2019). De laatste tien jaren vertoont de populatie geen significante aantalsverandering. De populatie van de soort lijkt dus stabiel.

Vanaf de jaren '80 tot 2000 is de huismussen stand meer dan gehalveerd. Daarna schommelt de stand wel maar blijft min of meer stabiel. Waarschijnlijk is de afname al eerder begonnen dan in de jaren '80. De theorieën over de achteruitgang vanaf de jaren '80 of eerder zijn verschillend. Er is minder voedsel doordat er een afname is van kruidenrijke overhoekjes, paarden uit het straatbeeld zijn verdwenen (paardenvijgen), toename verharding, afname insecten door gewasbeschermingsmiddelen e.d. Daarnaast is er gedurende vele jaren minder nestgelegenheid in nieuwbouw aangeboden mede door het bouwbesluit van 2003 (welke overigens in 2010 ten gunste van o.a. de huismus is aangepast).

Tijdens de omgevingscheck zijn 22 nesten van huismussen gevonden (zie figuur 3 hfst 4).

Het dorp Aalden is een groen dorp met vele geschikte woningen. De lokale populatie lijkt in Aalden gunstig.

Door de sloop van de woningen wordt 1 nest vernield. Door te werken buiten de kwetsbare broedperiode worden negatieve effecten voorkomen. Met het aanbrengen van voor huismus geschikte ruimte onder de daken van de nieuwbouw is in de nieuwe situatie voldoende mogelijkheden

om tot broeden te komen voor de huismus. Met deze maatregelen is sprake van een toename van de verblijfsmogelijkheden in het plangebied en omgeving. Dit draagt bij aan duurzame instandhouding van de populatie huismussen in Aalden

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is het de meest algemene vleermuissoort in Nederland met een ruime verspreiding over het gehele land. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. (<http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/gewone-dwergvleermuis-pipistrellus-pipistrellus>, geraadpleegd oktober 2019). De landelijke staat van instandhouding is dan ook goed.

Tijdens de omgevingscheck is er 1 paarverblijfplaats in buurt van het plangebied aangetroffen. Uit bronnenonderzoek (NDFF) blijkt dat er in 2020 118 waarnemingen zijn gedaan van de gewone dwergvleermuis verspreid in Aalden. Hiermee lijkt de staat van instandhouding in Aalden gunstig. Er wordt buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis gewerkt en er zijn tijdig alternatieven opgehangen. Na de werkzaamheden zijn er voldoende vleermuiskasten (8 stuks) ingebouwd in de woningen. Met deze maatregelen is sprake van een toename van de verblijfsmogelijkheden in het plangebied en omgeving. Dit draagt bij aan duurzame instandhouding van de populatie gewone dwergvleermuizen in Aalden.

3.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.